

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA

NR 13/2024

EDUCATIONAL TRANSACTIONAL ANALYSIS

NO 13/2024

Pismo Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej
Katedra Badań Nad Edukacją
Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie

Lista recenzentów:
dr hab. Adam SOLAK
dr hab. Dorota SIEMIENIECKA
dr hab. Łukasz BAKA
dr hab. Marek SIWICKI
dr hab. Martin KALEJA
dr hab. Natalia SEJKO
dr hab. Eunika BARON-POLAŃCZYK,
dr hab. Bożena MARZEC
dr hab. Beata JACHIMCZAK;
dr hab. Agnieszka OLECHOWSKA
prof. dr hab. Zenon GAJDZICA

Redaktor naczelny: dr Zbigniew WIECZOREK

Zastępca redaktora naczelnego: dr hab. Edyta WIDAWSKA, prof. UŚ

Redaktor honorowy: prof. dr hab. Jarosław JAGIEŁA

Sekretarz redakcji: dr Adrianna SARNAT-CIASTKO, prof. UJD

Zespół redakcyjny:
dr Dorota GĘBUŚ, dr Zbigniew ŁĘSKI, dr Anna PIERZCHAŁA, dr Adrianna SARNAT-CIASTKO,
dr hab. Edyta WIDAWSKA, dr Zbigniew WIECZOREK, mgr Agnieszka WOŚ-SZYMANOWSKA

Redaktor statystyczny: dr Jarosław KOWALSKI

Redaktorzy językowi:
dr Krystyna ŁĘSKA-CHABROWSKA,
mgr Ewa HABERKO

Rada Naukowa:
Prof. PaedDr. Ján DANEK, CSc. (Univerzita Komenského v Bratislave)
Prof. dr. Bernd-Joachim ERTELT (University of Mannheim),
Prof. Richard ERSKINE (Deusto University, Bilbao, Hiszpania),
prof. zw. dr hab. Stanisław GAŁKOWSKI (Akademia Ignatianum w Krakowie),
prof. zw. dr hab. Lidia GRZESIUK (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego),
prof. PaedDr. Miroslava BARTOŇOVÁ, Ph.D. (Karlova univerzita v Praze, Pedagogická fakulta);
prof. PhDr. Pavel MÜHLPACHR, Ph.D. (Masaryk University, Brno, Czechy),
dr hab. prof. UMCS Dorota PANKOWSKA (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
prof. dr hab. Iurij PELEKH (Uniwersytet Rezeszowski),
Doc. PhDr. Alena PETROVÁ, Ph.D. (Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu),
Doc. PhDr. Irena PLEVOVÁ, Ph.D. (Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu),
prof. zw. dr hab. Krzysztof RUBACHA (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu),
prof. dr Zoroslav SPEVÁK (Uniwersytet w Nowym Sadzie),
prof. dr Adnan TUFEKČIĆ (University of Tuzla, Bośnia i Hercegowina),
prof. dr hab. Adam A. ZYCH (Uniwersytet Dolnośląski DSW)

UNIwersytet JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

JAN DŁUGOSZ UNIVERSITY IN CZESTOCHOWA

EDUKACYJNA ANALIZA TRANSAKCYJNA

NR 13

EDUCATIONAL TRANSACTIONAL ANALYSIS

NO 13

Częstochowa 2024

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA-FLORCZYK

Przygotowanie do druku
ZESPÓŁ

Projekt graficzny okładki
Adrianna SARNAT-CIASTKO

Artykuły zawarte w czasopiśmie recenzowane są anonimowo

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Czasopismo w wersji elektronicznej opublikowane jest na stronie:
<https://czasopisma.ujd.edu.pl/index.php/EAT>

Czasopismo jest indeksowane w bazach danych Index Copernicus, Bazhum, CEEOL,
ERIH PLUS, CEJSH, CEON, EuroPub, PBN, POL-index

© Copyright by Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2024

ISSN 2299-7466
eISSN 2658-1825

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36A
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS

Od redakcji	11
Editorial	13
TRANSACTIONAL ANALYSIS IN EDUCATION	
ANALIZA TRANSAKCYJNA W EDUKACJI	
Tony WHITE	
Reflections on Group Psychotherapy	17
Kilka refleksji na temat psychoterapii grupowej (Streszczenie)	40
Jarosław JAGIEŁA	
Student Personality Adaptations, Part II	41
Uczniowskie adaptacje osobowości, cz. II (Streszczenie)	71
Adam BEKIER	
Integrative Approach in Transactional Analysis as a Theory and Working Tool in Psychotherapy	73
Podejście integracyjne w analizie transakcyjnej jako teoria i narzędzie pracy w psychoterapii (Streszczenie)	85
Agnieszka IWANICKA	
Types of Digital Presence Among Seniors	87
Formy aktywności cyfrowej seniorów (Streszczenie)	99
Piotr TOCZYSKI	
The Potential of Educational Transactional Analysis for Human Rights Education	101
Potencjał edukacyjnej analizy transakcyjnej w edukacji o prawach człowieka (Streszczenie)	118
Jarka WENCEL	
Perception of the Sexual Sphere of Older People by Young People, Taking Into Account Ageism Attitudes and the Level of Their Own Sexual Satisfaction	119
Postrzeganie sfery seksualnej osób starszych przez osoby młode, z uwzględnieniem postawy ageizmowej i poziomu własnej satysfakcji seksualnej (Streszczenie)	132

Agnieszka KOLEK, Sylwia GALANCIAK

Problematic Use of the Internet and Young Adults' Mental Health 133

Problematyczne używanie Internetu a zdrowie psychiczne młodych

dorosłych (Streszczenie) 147

RESEARCH REPORTS

RAPORTY Z BADAŃ

Zbigniew ŁĘSKI

The Profile of Ego States and Experiencing Positive and Negative
Feelings in the Context of Vulnerability to Cyber Threats 151

Profil stanów ja a przeżywanie uczuć pozytywnych i negatywnych w kontekście

podatności na cyberzagrożenia (Streszczenie) 165

Joanna MIECZNIK-WARDA

Educational Needs of Young Pedagogues in the Light of
Transactional Educational Hungers and in Relation to Their
Professional Personality Types 167

Potrzeby edukacyjne młodych pedagogów w ujęciu transakcyjnych głodów

edukacyjnych i w odniesieniu do typów osobowości zawodowej (Streszczenie) 177

Marika ORACZ

Characteristics of Adults' Dreams in the Perspective of the Concept of
Passivity in Terms of Transactional Analysis 179

Charakterystyka marzeń osób dorosłych w perspektywie koncepcji pasywności

w rozumieniu analizy transakcyjnej (Streszczenie) 188

Anna PIERZCHAŁA

Emotional Intelligence and Reflexivity vs. Passivity
in the Perspective of Transactional Analysis: A Research Report 189

Inteligencja emocjonalna i refleksyjność a pasywność w ujęciu analizy transakcyjnej.

Raport z badań (Streszczenie) 202

Zbigniew WIECZOREK

Personality Traits in the Context of Transactional Analysis
and Emotional Intelligence in Young Adults: A Research Report 203

Cechy osobowości w ujęciu analizy transakcyjnej a inteligencja emocjonalna

młodych dorosłych. Raport z badań (Streszczenie) 216

ON THE BORDER

NA POGRANICZU DZIEDZIN

Beata CYTOWSKA

Socio-Psychological Contexts of Taking on the Role of Employee by
Adults with Intellectual Disabilities 219

Spółeczno-psychologiczne konteksty podjęcia roli pracownika przez dorosłe osoby

z niepełnosprawnością intelektualną (Streszczenie) 231

Joanna DOROSZUK

Between Parents and Teachers? – A Pilot Study with Directors of Psychological and Pedagogical Counseling Centers on the Educational Transition of Children with Disabilities	233
Pomiędzy rodzicami a nauczycielami? – o badaniu pilotażowym z dyrektorami poradni psychologiczno-pedagogicznych dotyczących zmiany placówek edukacyjnych przez dzieci z niepełnosprawnością (Streszczenie)	249

Beata GÓRNICKA

Disability in the Perception of Students. Results of Research on Attitudes Toward People with Disabilities	251
Niepełnosprawność w percepcji studentów. Wyniki badań nad postawami wobec osób z niepełnosprawnością (Streszczenie)	269

Beata GUMIENNY

Psychiatrization as a Mechanism for Handicapping Students with Intellectual Disability	271
Psychiatryzacja jako mechanizm upośledzania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną (Streszczenie)	286

Dagmara KUBIAK, Magdalena POPOWSKA-BRACKA

Inclusive Education from a Sociological and Pedagogical Perspective: Report from Polish Research	287
Edukacja włączająca w ujęciu socjologiczno-pedagogicznym: doniesienia z polskich badań (Streszczenie)	306

Milena MIAŁKOWSKA-KOZARYNA

Do Studies Provide Knowledge, Skills, and Social Competences – Are You Sure? Social Competences of Future Special Educators – Longitudinal Studies	307
Studia dają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne – czy na pewno? Kompetencje społeczne przyszłych pedagogów specjalnych – badania longitudinalne (Streszczenie)	322

Marta Ewa NIEMIEC

Determinants of Functional Diagnosis and Strategies of Work in School Relations with Students with Diverse Educational Needs – in the Opinions of Teachers and Students of Special Education	325
Uwarunkowania diagnozy funkcjonalnej a strategie pracy w relacji szkolnej z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – w opiniach nauczycieli i studentów pedagogiki specjalnej (Streszczenie)	338

Magdalena WALA, Sabina PAWLIK

It's Not That I'm "Abnormal". Social and Emotional Experiences of Women with Autism Spectrum (AS) Related to the Diagnosis in Adulthood 339

To nie jest tak, że jestem „nienormalna”. Doświadczenia społeczno-emocjonalne kobiet z zaburzeniami ze spektrum autyzmu związane z diagnozą w dorosłości (Streszczenie) 350

Sara PELLEGRINI

Interdisciplinarity, Disability and Inclusion: Knowing to Educate 351

Interdyscyplinarność, niepełnosprawność i inkluzja: wiedza w służbie edukacji (Streszczenie) 360

Dorota PODGÓRSKA-JACHNIK

Interinstitutional Support and Deinstitutionalization of Social Services for Individuals with Disabilities as a Context for Inclusive Education 363

Wsparcie międzyinstytucjonalne a deinstytucjonalizacja usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami jako kontekst edukacji włączającej (Streszczenie) 378

Magdalena WÓJCIK

Preventive and Educational Support for Students with Special Educational Needs in an Inclusive Education as Perceived by Teachers 379

Wsparcie profilaktyczno-wychowawcze uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w edukacji włączającej w percepcji nauczycieli (Streszczenie) 395

Anna ZAMKOWSKA, Piotr NOGAJ

Cooperation of Special Education Teachers with the General Teacher in Primary Schools: A Survey of Polish Teachers 397

Współpraca pedagogów specjalnych z nauczycielami szkół podstawowych: badanie polskich nauczycieli (Streszczenie) 417

Agnieszka ŻABIŃSKA

Special Educators' Knowledge of the Visual Arts of People with Intellectual Disabilities – Reports from a Pilot Study 419

Wiedza pedagogów specjalnych na temat twórczości plastycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną – doniesienia z badania pilotażowego (Streszczenie) 435

Monika ADAMSKA-STAROŃ

Studying Pedagogical Theories. The Perspective of Pedagogy Students From Jan Długosz University in Czestochowa 437

Studiowanie teorii pedagogicznych. Perspektywa studentów pedagogiki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie (Streszczenie) 453

Andrzej BOGDAŃSKI	
Good Practices in Military Cybersecurity Training	455
Dobre praktyki w zakresie wojskowego szkolenia z obszaru cyberbezpieczeństwa	
(Streszczenie)	469
REVIEWS	
RECENZJE	
Yurii PELEKH	
[Review of the book], Jarosław Jagieła (2023). <i>Psychopedagogika</i>	
<i>relacji. Analiza transakcyjna dla nauczycieli i wychowawców.</i>	
Wydawnictwo Difin, 561 pp.	473
Zbigniew WIECZOREK	
[Review of the book] Karen Minikin (2024). <i>Radical-Relational</i>	
<i>Perspectives in Transactional Analysis Psychotherapy: Oppression,</i>	
<i>Alienation, Reclamation.</i> Routledge Taylor	
& Francis Group, 178 pp.	485
VARIA	
VARIA	
Joanna GRABOWSKA	
Obszary zastosowań analizy transakcyjnej. Kwerenda biblioteczna	495

Od redakcji

Z ogromną satysfakcją oddajemy w Państwa ręce trzynasty numer rocznika „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”, w którym staraliśmy się połączyć teoretyczne refleksje, wyniki badań empirycznych oraz praktyczne spostrzeżenia z obszaru analizy transakcyjnej w edukacji i psychoterapii. To wydanie stanowi próbę odpowiedzi na wyzwania współczesnego świata, gdzie interdyscyplinarne podejście staje się niezbędnym narzędziem zarówno w pracy dydaktycznej, jak i terapeutycznej. Czasopismo uzyskało wsparcie w ramach ministerialnego programu Rozwój Czasopism Naukowych. Dzięki uzyskanemu wsparciu artykuły naukowe opublikowane są w języku angielskim, co, mamy nadzieję, przyczyni się do popularyzacji edukacyjnej analizy transakcyjnej.

Wśród publikacji znajdując Państwo między innymi artykuły dotyczące zastosowania analizy transakcyjnej w szeroko pojętej edukacji oraz refleksje nad grupową psychoterapią, które ukazują, jak szerokie spektrum narzędzi tej metodyki może wspierać rozwój osobisty i zawodowy. Autorzy, tacy jak Tony White czy Jarosław Jagieła, przybliżają specyfikę adaptacji osobowościowych u studentów oraz integracyjne podejście w psychoterapii, wskazując na bogactwo perspektyw, jakie oferuje analiza transakcyjna.

Nie zabrakło również publikacji dotyczących nowych wyzwań współczesności – od cyfrowej obecności seniorów, przez potencjał edukacyjnej analizy transakcyjnej w edukacji praw człowieka, po złożoną problematykę postrzegania sfery seksualnej osób starszych oraz wpływu uzależnienia od Internetu na zdrowie psychiczne młodych dorosłych. Szczególną uwagę poświęcamy raportom z badań, które wnoszą świeże spojrzenie na takie zagadnienia, jak profil ego, doświadczanie emocji w kontekście cyberzagrożeń czy edukacyjne potrzeby młodych pedagogów.

Część interdyscyplinarna numeru podejmuje problematykę integracji społecznej i edukacyjnej – od zagadnień związanych z rolą osób z niepełnosprawnościami, przez relacje między rodzicami a nauczycielami, aż po badania dotyczące inkluzyjnego podejścia w edukacji.

Wreszcie, sekcja „Varia” oraz recenzje najnowszych publikacji stanowią interesujące uzupełnienie, ukazując szeroki wachlarz zastosowań analizy transakcyjnej w praktyce.

Mamy nadzieję, że lektura tego numeru zainspiruje Państwa do refleksji i praktycznego zastosowania omawianych zagadnień. Życzymy owocnej lektury oraz wielu nowych odkryć, które będą wsparciem zarówno w codziennej pracy edukacyjnej, jak i w życiu osobistym.

Redakcja

Editorial

It is with great satisfaction that we present the thirteenth volume of our annual publication, *Educational Transactional Analysis*. This edition aims to synthesize theoretical reflections, empirical research findings, and practical insights related to transactional analysis in the fields of education and psychotherapy. Developed in response to contemporary challenges, this volume underscores the essential role of interdisciplinary approaches in both educational and therapeutic practices. The journal has received support under the ministerial program *Development of Scientific Journals*. Thanks to this support, scientific articles are published in English, which, we hope, will contribute to the popularization of educational transactional analysis.

This volume features a diverse array of contributions that examine the applications of transactional analysis in educational contexts and group psychotherapy. These articles highlight the methodology's versatility in fostering personal and professional development. Notably, authors such as Tony White and Jarosław Jagieła explore nuanced topics such as personality adaptations among students and integrative approaches to psychotherapy, thereby demonstrating the breadth of perspectives within transactional analysis.

Addressing pressing contemporary issues, this edition includes discussions on digital inclusion for senior citizens, the potential of transactional analysis in human rights education, perceptions of sexuality in the elderly, and the impact of internet addiction on young adults' mental health. Empirical research reports offer fresh insights into ego state profiles, emotional responses to cyber threats, and the pedagogical needs of trainee educators.

The interdisciplinary section further explores themes of social and educational integration, with particular attention to the role of individuals with disabilities, parent-teacher dynamics, and inclusive educational practices.

Finally, the *Varia* section and reviews of recent publications provide valuable supplementary perspectives, illustrating the diverse applications of transactional analysis.

We hope this volume serves as both a catalyst for reflective practice and a resource for the practical application of its concepts. May the insights contained within these pages enrich your professional endeavors and personal growth.

The Editorial Team